

Verslaglegging Kwaliteitsteam 2016

Datum: 10 februari 2017

Inleiding

In 2016 is gestart met een nieuwe samenstelling en werkwijze van het Kwaliteitsteam NHW. Een jaar na de start is er behoefte aan reflectie op de eerste ervaringen. Hoe bevalt deze werkwijze, welke adviezen zijn gegeven en strookt dit met de wederzijdse verwachtingen? Het Kwaliteitsteam heeft de LC tijdens het werkbezoek aan de Waddenzee uitgenodigd om vooral gebruik te maken van haar expertise. Deze notitie geeft een impressie van het eerste jaar Kwaliteitsteam NHW en een vooruitblik op de werkwijze in 2017.

1. Wat is de opdracht?

Eind 2015 heeft de LC de opdrachtomschrijving van het Kwaliteitsteam vastgesteld. Anders dan voorheen werd besloten om het Kwaliteitsteam adviezen uit te laten brengen aan de LC, daarbij beduidend minder vaak bijeen te laten komen (ca. vier maal per jaar) en te gaan werken met een nieuwe vorm van triage. De nadruk ligt daarbij op advisering over onderwerpen met een plekoverstijgende, dus liniebrede schaal of betekenis. Qua werkwijze is vastgesteld om 'adviesverzoeken per provincie op te vangen en te taxeren als zijnde van incidenteel of van structureel niveau en hier de komende maanden ervaring mee op te doen'. Concreet is een werkwijze afgesproken waarbij de secretaris om de twee maanden aansluit bij de werkgroep bescherming waarin sleutelpersonen vanuit de verschillende provincies participeren.

Advisering kan verschillende vormen aannemen:

- Agenderen/bespreken in een bijeenkomst van het KT, gevolgd door een advies aan de LC;
- Adviseren ter plekke: het KT wordt ter plaatse uitgenodigd om mee te denken in een bepaalde gebiedspraktijk of casuïstiek;
- Organiseren in een liniebrede bijeenkomst: KT en werkgroep bescherming organiseren gezamenlijk een bijeenkomst rondom een bepaald thema dat in de gehele linie speelt.

Een eerste inventariserende ronde langs de verschillende provincies voorafgaand aan het besluit van de LC heeft destijds de volgende concrete adviesvragen opgeleverd:

- In hoeverre vormt (grootschalige) duurzame energieopwekking een kans of bedreiging voor het NHW erfgoed?
- Wat betekent de nieuwe omgevingswet voor de provincies in hun zorg / aandacht voor de NHW?
- Organiseer een kennisdeling bijeenkomst voor welstandscommissies van (kleine) gemeenten om voorbeelden van goede kwaliteitsborging te illustreren.
- Hoe gaan we om met begrenzing (Unesco)?
- Te verwachten adviesvragen over invloedrijke projecten:
  - A27 Houten Hooipolder / Fort Altena
  - Bedrijventerrein Werkendam
  - Ecoduct Biltse Rading
  - Ring Utrecht

2. Korte verslaglegging afgelopen periode

In 2016 is het Kwaliteitsteam drie maal bijeen gekomen. Alle keren is uitvoerig aandacht besteed aan het nominatiedossier: managementplan en het begrenzingsvraagstuk. Er zijn drie adviezen uitgebracht aan de Liniecommissie: één over de reactie naar ICOMOS, één over de verankering van de NHW in de Nationale Omgevingsvisie en één over het Statement Of Outstanding Universal Value (OUV). Verder heeft het Kwaliteitsteam een bijdrage geleverd (miniworkshop) aan het werkbezoek van de LC op 25 augustus en is er vanuit het Kwaliteitsteam deelgenomen aan de klankbordgroep voor de opstelling van de Verkenning van het Strategisch Linieperspectief en verleent het Kwaliteitsteam medewerking aan de totstandkoming van het nominatiedossier / managementplan.

Tot zover lijkt het Kwaliteitsteam volgens plan te functioneren. Er worden adviezen uitgebracht aan de Liniecommissie over overstijgende onderwerpen en er is bijgedragen aan het werkbezoek van de LC. Het enige dat tot nu toe (nog?) niet van de grond komt is de advisering ter plekke over concrete gebiedspraktijken. Wat is opgevallen in de werkwijze ten aanzien hiervan?

- De monitoring van projecten bestaat tot nu toe uit het bijhouden van een lange lijst van projecten in verschillende stadia van ontwikkeling: grotere en kleinere, actueel en minder actueel.
- De rol van de provinciale medewerkers/adviseurs bij de verschillende projecten varieert en is niet altijd helder.
- De werkgroep bescherming is afgelopen periode twee maal bijeen geweest. Dit heeft niet geleid tot concrete adviesaanvragen.
- Voorzitter van het Kwaliteitsteam is gevraagd te adviseren in een aantal casussen: Fort Vuren, GeoFort, jachthaven Muiden, herstel van de zuidzijde van Muiden-Vesting.
- Het Kwaliteitsteam constateert dat er zich nu en in de toekomst nog tal van fysieke interventies in het gebied van de NHW zullen voordoen, die zich goed moeten verhouden tot de interventies uit het verleden (Everdingen, Honswijk, Werkendam, Campus UU, ...)
- Het Kwaliteitsteam ziet (in het licht van het UNESCO-dossier) reden om de advisering ook dienstbaar te maken aan de behoedzame ontwikkeling van de Stelling van Amsterdam.

3. Rol en werkwijze naar de toekomst

Verandering werkwijze

Halverwege 2016 is de werkgroep Bescherming, de beoogde bron voor adviesaanvragen over ruimtelijke interventies, opgeheven. Met het Linieteam is vervolgens nagedacht over een zorgvuldige manier van monitoring van ruimtelijke ingrepen in de Linie.

Besloten is dat het Kwaliteitsteam in 2017 nader kennis maakt met het (kwaliteits)beleid NHW / SvA en actuele praktijken in de afzonderlijke provincies. Tijdens de verschillende bijeenkomsten zullen per provincie het kwaliteitsbeleid, werkwijze, de knelpunten / HIA's en goede voorbeelden nader uitgediept worden. Na deze ronde volgt een advies van het Kwaliteitsteam hierover.

De gekozen werkwijze sluit aan bij wat de Liniecommissie in het 'Kader Nieuwe Hollandse Waterlinie tot 2020'. (2014, p.17/18) heeft vastgelegd:

"Ook in de toekomst zullen ondernemers, maatschappelijke groeperingen en overheden kansen zien in het erfgoed van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Er zullen plannen blijven komen voor renovaties, verbouwingen en herbestemmingen. Net zoals er plannen blijven komen die in beginsel losstaan van het erfgoed, maar er wel invloed op hebben. Bijvoorbeeld voor infrastructuur, verstedelijking of agrarische vernieuwing. Alle ontwikkelingen die binnen de planologische kaders van de

provincie vallen, zullen in hun inpassing en vormgeving het erfgoed zo veel mogelijk moeten ondersteunen of ontzien. Daarvoor zetten we een systeem van kwaliteitszorg op.

Op dit moment functioneert een liniebreed Kwaliteitsteam en kennen de linieprovincies elk een eigen systeem van landschappelijke kwaliteitszorg. Het is onze bedoeling om deze kwaliteitszorg de komende jaren te stroomlijnen samen met de betrokken partijen.”

Borging verbinding met CRa

De huidige voorzitter heeft onlangs het rijksadviseurschap overgedragen. De wisseling is geen aanleiding geweest om een nieuwe voorzitter aan te stellen. Wel verwacht de LC dat de verbinding naar het CRa wordt geborgd en dwarsverbanden worden gelegd. Overeengekomen is om dit als volgt te doen:

- alle uitgebrachte adviezen worden ter kennisneming doorgestuurd naar de secretaris van het CRa die ze naar eigen inzicht kan agenderen in het periodiek overleg van het CRa
- een maal per jaar vragen de programmadirecteur NHW en de voorzitter van het Kwaliteits-team belet bij het CRa of bij een van de leden om de advisering tegen het licht te houden en te bezien of de ervaringen een actie rechtvaardigen.